

**UCHWAŁA NR CXXX/3597/24
RADY MIASTA KRAKOWA**

z dnia 20 marca 2024 r.

**w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej rozwiązania problemu uciążliwości zapachowej,
który dotyka południowych terenów Krakowa.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688) w związku art. 9 ust. 2 i art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) Rada Miasta Krakowa uchwała co następuje:

§ 1. 1. Po rozpatrzeniu petycji Stowarzyszenia Akcja Ratunkowa dla Krakowa, dotyczącej rozwiązania problemu uciążliwości zapachowej, który dotyka południowych terenów Krakowa, Rada Miasta Krakowa uznaje petycję za zasadną.

2. Uzasadnienie stanowi załącznik do uchwały.

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa do poinformowania składającego petycję o sposobie jej rozpatrzenia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący Rady
Miasta Krakowa

Artur Buszek

Załącznik do uchwały Nr CXXX/3597/24

Rady Miasta Krakowa

z dnia 20 marca 2024 r.

W dniu 26 października 2023 r. wpłynęła do Rady Miasta Krakowa petycja Stowarzyszenia Akcja Ratunkowa dla Krakowa, dotycząca rozwiązania problemu uciążliwości zapachowej, który dotyka południowych terenów Krakowa.

Petycja została przekazana do Prezydenta Miasta Krakowa celem przygotowania i przedstawienia informacji umożliwiających jej rozpatrzenie przez Radę Miasta Krakowa.

Prezydent Miasta Krakowa udzielając wyjaśnień poinformował, że Urząd Miasta Krakowa oraz inne jednostki i organy związane z ochroną środowiska w ostatnich latach są adresatem interwencji kierowanych przez mieszkańców związanych z uciążliwością odorową na terenie południowo - wschodniej części Krakowa, tj. m.in. rejonu Płaszowa i Rybitw. Na przedmiotowym terenie zlokalizowane są zakłady, których charakter działalności często stwarza sytuacje lub warunki, w których uciążliwe zapachy mogą być wydzielane i rozprzestrzeniane (zakłady przetwarzające i kompostujące odpady, oczyszczalnia ścieków, zakłady garbarskie).

Zgodnie z art. 222 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r., poz. 2556 ze zm.) minister właściwy do spraw klimatu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, może określić, w drodze rozporządzenia, wartości odniesienia substancji zapachowych w powietrzu i metody oceny zapachowej jakości powietrza. Niemniej jednak, problem dotyczący uciążliwości zapachowych wciąż pozostaje nieuregulowany prawnie na terenie całego kraju. Emisje zapachowe nie są zdefiniowane liczbowo, a ich ocena ma charakter indywidualny i subiektywny. Przepisy prawne z zakresu ochrony środowiska nie rozstrzygają tego problemu i nie wprowadzają norm zapachowych jakości powietrza.

Wobec okresowego pojawiania się uciążliwości zapachowej towarzyszącej stosowanym technologiom dopuszczonym przepisami prawnymi i wydanymi decyzjami administracyjnymi, podnoszony problem wymaga rozwiązań kompleksowych w sferze prawnej. Eliminacja uciążliwości odorowej związana jest z modernizacją procesów technologicznych, hermetyzacją obiektów itp. powodujących uciążliwości odorowe, co również powinno być uregulowane prawnie.

Prezydent poinformował, że pismem nr WS-08.6331.23.2023.JI z dnia 8 listopada 2023 r., wystąpił do Ministra Klimatu i Środowiska o skuteczną kontynuację działań w celu przygotowania stosownych uregulowań prawnych, które zawierałyby mechanizmy prawne pozwalające na skuteczne ograniczenie lub likwidację uciążliwości odorowych. W omawianym zakresie konieczne jest zintensyfikowanie prac legislacyjnych celem stworzenia odpowiednich instrumentów dających podstawy prawne dla organów administracji państwowej i samorządowej do skutecznych działań w walce z przedmiotowym problemem.

Miasto Kraków już od 2017 roku podejmuje działania zmierzające do ograniczenia uciążliwości odorowej na terenie południowo-wschodniej części Krakowa. W 2018 roku na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków wykonany został przez Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie „Raport z badań uciążliwości odorowej na terenie południowo - wschodniej części Krakowa”. Uzyskane wyniki pozwoliły na wyodrębnienie 5 obszarów charakteryzujących się podwyższonym poziomem stężeń zapachowych oraz negatywną oceną sensorycznej jakości hedonicznej.

Ponadto w roku 2019 przez Wydział Kształtowania Środowiska UMK zorganizowane zostały, przy współudziale Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie i Departamentu Środowiska Urzędu Marszałkowskiego, spotkania z przedstawicielami zakładów powodujących uciążliwości odorowe. Omawiano możliwości funkcjonowania tych podmiotów gospodarczych w rozbudowywanej wokół dzielnicy mieszkaniowej. W trakcie spotkań przedstawiciele zakładów poinformowali, że podejmują działania w celu zapobiegania i redukcji tych uciążliwości oraz modernizacji obiektów a także deklarują chęć pozostania na przedmiotowym terenie. W efekcie

wywieranej presji na usprawnienia technologiczne oraz wzmożonego nadzoru ze strony Straży Miejskiej Miasta Krakowa i Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie część z nich zmniejszyła emisję uciążliwych zapachów. Niemniej jednak zakłady, które nie dysponują środkami na inwestycje, nie zaangażowały się w hermetyzację uciążliwych instalacji.

Zarządzeniem nr 735/2019 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 8 kwietnia 2019 r. powołany został Zespół Zadaniowy w celu koordynacji działań dla ograniczenia uciążliwości odorowych na terenie południowo - wschodniej części Krakowa. Zespół spotyka się cyklicznie. W trakcie posiedzeń analizowane są działania podejmowane przez odpowiednie jednostki oraz ustalany plan działań w celu ograniczenia uciążliwości odorowej na przedmiotowym terenie.

Inspekcja Ochrony Środowiska w ramach ustawowych działań prowadzi kontrole oraz inne czynności wobec podmiotów gospodarczych w celu sprawdzenia czy prowadzona przez nich działalność jest zgodna z przepisami prawa. Zgłaszane przypadki uciążliwości odorowych rozpatrywane są w oparciu o istniejące przepisy i możliwości techniczne pozwalające na ich weryfikację. Są one weryfikowane zarówno w trakcie działań kontrolnych, jak również czynności podejmowanych na podstawie art. 10b ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 824 ze zm.). W związku z powyższym interwencje dotyczące uciążliwości odorowych kierowane są do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie, który systematycznie przeprowadza kontrole zakładów zgodnie z posiadanymi kompetencjami. Biorąc pod uwagę powyższe kompetencje oraz wynikające z ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 1587 ze zm.), zostało skierowane wystąpienie do Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska pismem nr WS-08.6331.23.2023.JI z dnia 5 listopada 2023 r. o podjęcie wszelkich możliwych przewidzianych prawem kroków, które pozwolą ograniczyć, a docelowo wyeliminować uciążliwości zapachowe powstające w wyniku działalności zakładów.

Ponadto z uwagi na fakt, że tylko wspólne działania organów administracji samorządowej oraz administracji państwowej mogą przyczynić się do poprawy komfortu życia mieszkańców tej części Krakowa pismem nr WS-08.6331.23.2023.JI z dnia 7 listopada 2023 r., Prezydent wystąpił również do Marszałka Województwa Małopolskiego, jako właściwego do kontroli przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska, o podjęcie działań w stosunku do zakładów których działalność może powodować uciążliwości odorowe w zakresie objętym jego właściwością.

Prezydent zwrócił uwagę, że kompetencje w zakresie wydawania decyzji zezwalających na prowadzenie działalności dotyczącej gospodarki odpadami dla zakładów oraz kontrola wobec tych podmiotów gospodarczych w celu sprawdzenia czy prowadzona przez nich działalność jest zgodna z przepisami prawa nie należą do Prezydenta Miasta Krakowa.

Niezależnie od powyższego Prezydent Miasta Krakowa poinformował, że Wodociągi Miasta Krakowa S.A. od kilkunastu lat realizują działania w zakresie ograniczania uciążliwości zapachowych obiektów gospodarki ściekowej. Mają one charakter długofalowy, a ich celem jest identyfikacja źródeł odorów, ocena skali zjawiska i wykonanie systemów dezodoryzacyjnych. W lutym 2021 roku Zarząd Wodociągów Miasta Krakowa S.A. przyjął „Program ograniczania uciążliwości zapachowej obiektów gospodarki ściekowej na lata 2021-2025”, którego celem jest rozwiązywanie problemów uciążliwości zapachowych związanych z funkcjonowaniem obiektów gospodarki ściekowej i odpadowej eksploatowanych przez WMK. W programie opisano dotychczasowe działania i przyjęto założenia na lata 2021-2025 w oparciu o strategię Spółki oraz Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2021 - 2025. Ujęto w nim zarówno planowane działania inwestycyjne i remontowe, jak i prace o charakterze eksploatacyjnym, wskazano źródła finansowania oraz harmonogram ich realizacji. W ramach działań dotyczących oczyszczalni ścieków Płaszów dotychczas zrealizowano między innymi zadania dotyczące hermetyzacji i dezodoryzacji: stacji zlewnej, kolektora płaszowskiego, stacji krat, pompowni, koryta pomiarowego oraz zbiorników osadu. W latach 2021-2022 kontynuowano prace dotyczące dezodoryzacji części mechanicznej oczyszczalni. Przeprowadzono remonty zgarniaczy na dwóch osadnikach wstępnych, co pozwoliło na ograniczenie zalegania osadu i flotatu przyczyniających się do powstawania uciążliwości

zapachowych. Ukończono też prace projektowe i uzyskano pozwolenie na budowę dla wielostopniowej stacji dezodoryzacji kolektora bieżanowskiego w rejonie punktu zlewnego. W roku 2023 wyremontowano kolejny zgarniacz na osadnikach wstępnych, realizowana jest budowa wielostopniowej stacji dezodoryzacji i przygotowywane są kolejne zadania. Dalsze plany przewidują kontynuację hermetyzacji obiektów części mechanicznej w pełnym zakresie.

Dodatkowo opracowywana jest dokumentacja dla przedsięwzięcia obejmującego przykrycie czterech osadników wstępnych wraz z budową stacji dezodoryzacji. W planach Wodociągów Miasta Krakowa S.A. na kolejne lata przewidziano kontynuację hermetyzacji obiektów technologicznych oczyszczalni ścieków, w szczególności czterech osadników wstępnych. Zakłada się, że niezbędne na ten cel nakłady to ponad 20 mln zł. Wspomniane przedsięwzięcie zostało włączone w zakres kompleksowego projektu modernizacji i rozbudowy oczyszczalni ścieków Płaszów, dla którego Spółka ubiega się o dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej.

Wodociągi Miasta Krakowa S.A. przeprowadziły również kontrolę dotyczącą poprawności wykonania zamknięć wodnych wpustów ulicznych służących do odwadniania dróg oraz parkingów w rejonie ulic Bagrowej, Lipskiej i Mały Płaszów (gdzie występują systemy kanalizacji ogólnospławnej). W ramach tych działań w 73 przypadkach stwierdzono niewłaściwe wykonanie zamknięć wodnych wpustów ulicznych służących do odwadniania dróg oraz parkingów. Sprawy te przekazano do Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Krakowie, który przeprowadza kontrole i w ramach podejmowanych działań wydaje nakazy oraz sprawdza wykonanie działań naprawczych. Ponadto zwrócono uwagę na możliwość emisji substancji złośliwych z sieci kanalizacyjnej, zarówno ściekowej jak i deszczowej. Wspecjalizowane zespoły pracowników WMK wykonały szereg seryjnych pomiarów oraz testów dla różnych rozwiązań, przy próbach dezodoryzacji kolektora bieżanowskiego i koryta pomiarowego między kratami gęstymi i pompownią ścieków.

Spółka na bieżąco prowadzi też działania z wykorzystaniem systemu rejestracji zgłoszeń dotyczących skarg związanych z wystąpieniem bądź nasileniem uciążliwości zapachowej. Zgłoszenia podlegają weryfikacji, kontroli w terenie, sporządzana jest dokumentacja i ewidencja, wprowadzana do systemu informacji geograficznej GIS. Dla każdego ze zgłoszeń podejmowaną są adekwatne działania eksploatacyjne, inwestycyjne bądź informacyjne skierowane do odpowiedzialnych jednostek.

Straż Miejska Miasta Krakowa objęła systematyczną kontrolą Kompleks Handlowy zlokalizowany przy ulicy Półłanki w zakresie zbierania i pozbywania się odpadów. Dokonuje monitoringu zakładów emitujących uciążliwości odorowe z użyciem drona. Materiał filmowy przekazywany jest do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie celem podjęcia interwencji w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości występujących na terenie zakładów.

Prezydent poinformował również, że ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 1592 ze zm.) zobowiązała posiadaczy odpadów do złożenia w terminie do 5 marca 2020 r. wniosku o zmianę posiadanych decyzji w zakresie odpadów. W przeciwnym wypadku powyższe decyzje wygasły. Departament Środowiska Urzędu Marszałkowskiego przy rozpatrywaniu ww. wniosków poddawał szczegółowej analizie warunki prowadzonej działalności zakładów w zakresie uciążliwości odorowej. Nowa decyzja wymagała przeprowadzenia kontroli Straży Pożarnej, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie i Urzędu Marszałkowskiego oraz uzyskania opinii Starosty (Prezydenta Miasta Krakowa) uwzględniającej wskazania dotyczące ograniczenia uciążliwości odorowych.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie podejmuje działania związane z Drwiną Długą. W ramach prac utrzymaniowych wykonano jej udrożnienie oraz wykoszono roślinność. Przeprowadzono inwentaryzację wylotów na Drwinie Długiej.

Szczegółowe informacje w powyższym zakresie opublikowane zostały na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Krakowa pod adresem internetowym: https://bip.krakow.pl/?dok_id=110883.

Konieczność ograniczenia uciążliwości odorowej na obszarze południowo - wschodniej części Miasta jest sprawą niebudzącą jakichkolwiek wątpliwości, jednakże jest to problem skomplikowany zarówno pod względem prawnym, jak i technologicznym. Należy mieć również na uwadze fakt, że modernizacja procesów technologicznych, hermetyzacja obiektów itp. powodujących uciążliwości wymaga nakładów finansowych i ich realizacja nie zawsze może nastąpić w trybie natychmiastowym.

Miasto Kraków działając poprzez spółki i jednostki miejskie, w tym Wodociągi Miasta Krakowa S.A., Zarząd Dróg Miasta Krakowa, jednostkę Klimat - Energia - Gospodarka Wodna w Krakowie, Straż Miejską Miasta Krakowa, wychodząc naprzeciw mieszkańcom podejmuje i będzie podejmowało wszelkie możliwe i dopuszczalne prawem działania dotyczące ograniczenia uciążliwości odorowej. Ponadto nadal kontynuowana będzie współpraca z Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska w Krakowie, Urzędem Marszałkowskim i mieszkańcami Krakowa, celem ograniczenia uciążliwości odorowych, a ewentualne dalsze czynności mogą zostać podjęte po przyjęciu rozwiązań kompleksowych w sferze prawnej

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Krakowa po zapoznaniu się z informacjami przedstawionymi przez Prezydenta Miasta Krakowa oraz argumentami autorów petycji, uznała petycję za zasadną.